

Selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2011

Tämä selvitys Lännen Tehtaat Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Lännen Tehtaat Oyj noudattaa Arvopaperi-markkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 8. Hallinnointikoodin suosituksen 8 mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista.

Suosituksista poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallintoneuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettäviä ominaisuuksia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internetsivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallitus

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Lännen Tehtaat Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallintoneuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenten lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallintoneuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

Jäsenet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen kuului 14.4.2011 saakka kuusi hallintoneuvoston 13.4.2010 valitsemaa jäsentä. Hallituksen 1.1.-14.4.2011 muodostivat Harri Eela, Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula ja Soili Suonoja.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto päätti 14.4.2011 pitämässään kokouksessa valita Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukseen edelleen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula, Jorma J. Takanen ja Helena Walldén.

Henkilötiedot jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri
Senior Advisor
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Hannu Simula, s. 1947, agronomi
Maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko
Päätoimi: DSTP-Engineering Oy, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka

Heikki Halkilahti, s. 1947, oikeustieteen kandidaatti, ekonomi
Päätoimi: Valion Eläkekassa ja Valion Keskinäinen
Vakuutusyhtiö, toimitusjohtaja

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri
Päätoimi: Empower Group Oy, konsernin toimitusjohtaja

Soili Suonoja, s. 1944, kotitalousopettaja, MBA
Päätoimi: hallitusammattilainen
Hallituksen jäsen 14.4.2011 saakka

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri
Päätoimi: Sievi Capital Oyj, toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 14.4.2011 alkaen

Riippumattomuusarviointi

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 15 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

Hallituksen työjärjestyksen keskeinen sisältö

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä

- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäateistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtävistään sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita
- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perustrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yrityskaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta
- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmistä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset
- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtävistään sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään.

Hallituksen toiminnan suunnittelu ja arviointi

Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

Hallituksen kokoontuminen vuonna 2011

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus kokoontui 15 kertaa vuonna 2011. Kokouksista viisi oli puhelinkokouksia. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 95,6 %.

Hallintoneuvosto

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenen toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 31.3.2011 saakka 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 31.3.2011 päätti valita hallintoneuvostoon 19 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ovat vuoden 2011 aikana kuuluneet

yhtiökokouksen valitsemat jäsenet:

Timo Miettinen, s. 1955

diplomi-insinööri, EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja

hallintoneuvoston puheenjohtaja 14.4.2011 alkaen
jäsen 31.3.2011 alkaen

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
hallintoneuvoston varapuheenjohtaja 14.4.2011 alkaen

Heikki Aaltonen, s. 1956
MMM, maanviljelijä

Matti Eskola, s. 1950
agrologi, maanviljelijä

Jaakko Halkilahti, s. 1967
Maanviljelijä, jäsen 31.3.2011 alkaen

Jussi Hantula, s. 1955
maanviljelijä

Börje Helenelund, s. 1951
agrologi, maanviljelijä

Laura Hämäläinen, s. 1975
MMM, agronomi, maanviljelijä

Pasi Jaakkola, s. 1941
maanviljelijä

Timo Kaunisto, s. 1963
MMM, agronomi, maanviljelijä

Risto Korpela, s. 1949
ekonomi, toimitusjohtaja

Mikko Kurittu, s. 1966
agrologi, maanviljelijä

Mika Leikkonen, s. 1963
agrologi, maanviljelijä

Markku Länninki, s. 1949
maanviljelijä

Ilkka Markkula, s. 1960
agrologi, maanviljelijä

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Samu Pere, s. 1968
hallintojohtaja

Tuomo Raininko, s. 1966
maanviljelijä

Esa Ruohola, s. 1946
maanviljelijä

Esko Suomala, s. 1959
agronomi, maanviljelijä
jäsen 31.3.2011 saakka

Helena Walldén, s. 1953
diplomi-insinööri,
hallintoneuvoston puheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Mauno Ylinen, s. 1965
agronomi

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Pauli Juutinen, s. 1951
Henkilökohtainen varajäsen **Timo Kaila**

Aila Koivuniemi, s. 1944
Henkilökohtainen varajäsen **Pia Rantanen**

Veijo Kukkonen, s. 1981
Henkilökohtainen varajäsen **Maarit Tammelin**

Kirsi Roos, s. 1972
Henkilökohtainen varajäsen **Pauli Paavola**

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2011

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2011. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 76,3 %.

Hallintoneuvoston nimitysvaliokunta

1. Kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmistelevaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä heille

maksettavista palkkioista. Lisäksi valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaista. Valiokunta tiedustelee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2011 nimitysvaliokunta kokoontui 4 kertaa käsittelemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 95 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Matti Lappalainen, s. 1948
kauppatieteiden maisteri, Senior Advisor,
Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Heikki Laurinen, s. 1967
MMM, agronomi, toimitusjohtaja
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 alkaen

Timo Miettinen, s. 1955
diplomi-insinööri, EM Group Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja
jäsen 30.3.2010 alkaen

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
jäsen 14.4.2011 alkaen

Juha Nevavuori, s. 1942
maanviljelijä
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Antti Rauhamaa, s. 1952
agrologi, maanviljelijä
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 saakka

Tauno Uitto, s. 1948
maanviljelijä
yhtiökokouksen valitsema jäsen 31.3.2011 alkaen

Helena Walldén, s. 1953
diplomi-insinööri
Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja ja jäsen 31.3.2011 saakka

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja

Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja 1.9.2005 alkaen

Toimitusjohtajan tehtävät

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vahvistaa Lännen Tehtaat -konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Lännen Tehtailla yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Lännen Tehtaat -konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimiitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtajistoon kuuluva jäsen. Konsernitason riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Lännen Tehtaat Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

Organisaatio ja tehtävien jako

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksikölle on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastuualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoiminta-alueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osaluokkia varten. Organisaatiossa toimiville yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määrätty toimenkuvissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja johdon on luotava alaisille edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Päätöksenteko ja valvontatoimet

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoimintajohto vastaa päätösehdotusten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytetyissä päivittäisissä varmistuksissa.

Riskienhallinta

Lännen Tehtaat Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Lännen Tehtaiden riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallintaperiaatteissa.

Tietojärjestelmät

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tietotekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserniyhtiöillä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan toimivuudesta

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toimivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Lännen Tehtaat -konsernin laskentamanuaalissa. Kuukausi-, osavuosikatsaus- ja vuositilinpäätösraportoinnista on laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuosikatsaukset ja vuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Lännen Tehtaiden ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteumatiedot ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitason tuloskokouksessa, johon osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Management-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case-, todennäköinen ja worst case -arviot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtajiston jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksiköiden johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seurantamittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumatonta ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Lännen Tehtaiden sisäinen tarkastus on riippumaton kotimaisista ja ulkomaisista operatiivisista yksiköistä. Tarkastusta suorittaa konsernihallintoon kuuluva henkilö, jonka työtehtäviin kuuluu myös konsernilaskentaa ja muita konsernitason työtehtäviä. Näihin

muihin työtehtäviin liittyvä esimies-alaisuhde konsernihallinnossa johtaa tilanteeseen, jossa sisäinen tarkastaja ei voi riippumattomasti tarkastaa Lännen Tehtaat konsernihallinnon vastuualueita.

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain Lännen Tehtaat Oyj:n hallitukselle kirjallisesti vuosittaisen toimintakertomuksen tarkastushavainnoista ja kehittämiskohteista sisäisessä valvonnassa. Tarvittaessa sisäinen tarkastus raportoi myös yksittäisistä tarkastushavainnoista vuosisuunnitelmakauden aikana hallitukselle.
